

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
korraldus
tervikekst
07.04.2022
14.04.2022
RT III, 07.04.2022, 5

COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud

Vastu võetud 23.08.2021 nr 305

[RT III, 23.08.2021, 1](#)

jõustumine 26.08.2021

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.09.2021	RT III, 10.09.2021, 1	15.09.2021
24.09.2021	RT III, 24.09.2021, 1	27.09.2021
24.09.2021	RT III, 24.09.2021, 3	27.09.2021
15.10.2021	RT III, 15.10.2021, 3	18.10.2021
21.10.2021	RT III, 21.10.2021, 2	25.10.2021
28.10.2021	RT III, 28.10.2021, 2	29.10.2021, osaliselt 01.11.2021
02.11.2021	RT III, 02.11.2021, 10	03.11.2021
11.11.2021	RT III, 12.11.2021, 3	15.11.2021
30.11.2021	RT III, 01.12.2021, 2	01.12.2021, osaliselt 16.12.2021
13.12.2021	RT III, 14.12.2021, 1	16.12.2021, osaliselt 07.01.2022
16.12.2021	RT III, 17.12.2021, 2	20.12.2021, osaliselt 03.01.2022
23.12.2021	RT III, 28.12.2021, 2	01.02.2022
06.01.2022	RT III, 07.01.2022, 1	10.01.2022
20.01.2022	RT III, 21.01.2022, 3	24.01.2022
27.01.2022	RT III, 28.01.2022, 1	01.02.2022
04.02.2022	RT III, 04.02.2022, 2	07.02.2022, osaliselt 14.02.2022
08.02.2022	RT III, 08.02.2022, 1	09.02.2022
10.02.2022	RT III, 10.02.2022, 2	14.02.2022
15.02.2022	RT III, 15.02.2022, 10	16.02.2022
14.03.2022	RT III, 14.03.2022, 1	15.03.2022
15.03.2022	RT III, 15.03.2022, 3	16.03.2022
31.03.2022	RT III, 31.03.2022, 1	01.04.2022
02.04.2022	RT III, 02.04.2022, 1	03.04.2022
07.04.2022	RT III, 07.04.2022, 4	07.04.2022, osaliselt 12.04.2022

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel ning arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud ning § 28 lõike 2 punktide 1–3 ja 5 ning lõigete 3, 5 ja 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8 ja § 45² lõiget 1 ning riigipiiri seaduse § 17 lõike 1 punkti 1 ja Vabariigi Valitsuse 27. mai 2021. a määruse nr 54 „Terviseameti ülesannete täitmise korralduseorgani kaasamise tingimused ja kord” § 3 lõigete 2 ja 3 alusel:

I osa Riigipiiri ületamisega seotud meetmed ja piirangud

1. Isik, kes on ületanud riigipiiri Eestisse sisenemise eesmärgil, peab Eestisse saabumisest 7 kalendripäeva jooksul viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

2. Punktis 1 nimetatud elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ei kohaldata sõltumata saabumisiigist isiku suhtes:

1) kes on kuni 12-aastane;

2) kes on läbi põdenud COVID-19 haiguse ning tervishoiuteenuse osutaja tehtud diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 RT-PCR testi või SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi (edaspidi üheskoos *SARS-CoV-2 test*) tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui 180 päeva;

3) kes on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise kuuri, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva;

3¹) kes on kuni 18-aastane ja on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise kuuri ning saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse;

[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 07.04.2022, rakendatakse tagasiulatuvalt 6. aprillist 2022. a.]

4) kes on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise kuuri, saavutanud maksimaalse kaitse ja saanud pärast kuuri läbimist täiendava vaktsiinidoosi ning täiendavast vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta;

4¹) kellele tervishoiuteenuse osutaja on kuni 48 tundi enne Eestisse saabumist või vahetult Eestisse saabumise järel teinud SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Juhul, kui käesoleva alapunkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus;

[RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

5) kes on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva või on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusesse, on COVID-19 haiguse läbi põdenud ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva (edaspidi *vaksineeritud isikuga võrdsustatud isik*). Juhul, kui isik haigestub COVID-19 haigusesse kahe nädala jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist, kohaldatakse tema suhtes läbipõdenute kohta alapunktis 2 sätestatud;

[RT III, 08.02.2022, 1- jõust. 09.02.2022]

6) [kehtetu -RT III, 15.03.2022, 3- jõust. 16.03.2022]

7) kelle vaksineerimine ja testimine ei ole arsti otsusel võimalik tema tervislikku seisundit arvestades;

8) kes on välisriigi või Eesti Vabariigi diplomaatilise esinduse või konsulaarasutuse töötaja või tema perekonnaliige või isik, kellel on Eesti diplomaatiline pass;

9) kes saabub Eesti Vabariiki rahvusvahelise sõjalise koostöö raames;

10) kui isik on välisdelegatsiooni liige, kes saabub Eesti Vabariiki riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuste kutsel tööülesannete täitmiseks;

11) kes on vahetult seotud kauba ja tooraine transpordiga, sealhulgas kauba või tooraine laadimisega, ja saabub Eestisse tööülesannete täitmiseks;

12) kes on vahetult seotud rahvusvahelise kauba- ja reisijateveoga, sealhulgas rahvusvahelist transpordivahendit teenindav meeskonna- või laevapereleige ja transpordivahendil remondi-, garantii- või hooldustööd tegev isik, ja saabub Eestisse tööülesannete täitmiseks;

13) kelle Eesti Vabariiki saabumise eesmärk on vahetult seotud reisijaveo teenuse osutamisega ja kes teenindab reisigruppe;

14) kes tuleb Eestisse osutama tervishoiuteenuseid või teenuseid, mis on vältimatult vajalikud COVID-19-ga seotud tervishoiukriisi lahendamiseks;

15) kes on patsient ja reisib mõjuvatel meditsiinilistel põhjustel;

16) kelle Eesti Vabariiki saabumise eesmärk on seotud elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega;

17) kes kasutab Eesti Vabariigi territooriumi viivitamata läbimise eesmärgil transiidiks.

18) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

19) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

2¹. Kui COVID-19 haiguse läbipõdenud isik haigestub uuesti ajal, mil tema eelmise diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast on möödunud rohkem kui 60 päeva, algab läbipõdenul COVID-19 haiguse diagnoosimisest või tervishoiuteenuse osutaja tehtud SARS-CoV-2 RT-PCR või SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi tegemisest uuesti 180-päevane periood, mil tema suhtes ei kohaldata elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust.

[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 12.04.2022, rakendatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a.]

3. Isiku suhtes, kes ei vasta punktis 2 sätestatud tingimustele, ei kohaldata punktis 1 nimetatud nõuet:

1) kui isik saabub Eestisse Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist, Šveitsi Konföderatsioonist, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist, Andorra Vürstiriigist, Monaco Vürstiriigist, San Marino Vabariigist või Vatikani Linnriigist (Püha Tool);

2) kui isik on kuni 18-aastane (kaasa arvatud) või saab 2021/2022. õppeaasta kestel 19-aastaseks ja võtab osa üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses või huvikoolis läbiviidavast õppe- ja kasvatustegevusest või noorsootööasutuses toimuvast tegevusest või huvitegevusest.

[RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

4. [Kehtetu - RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

5. Punkti 2 alapunktides 3 ja 4 nimetatud maksimaalse kaitse saabumise ajaks loetakse vastavalt tootja juhistele Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty puhul 7 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, AstraZeneca vaktsiini

Vaxzevria ja Moderna COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi ja Jansseni COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast ühte vaktsiinidoosi. Teiste, käesolevas punktis nimetatata COVID-19 vaktsiinide puhul tuleb lähtuda konkreetse tootja juhistest maksimaalse kaitse saabumise kohta. Läbipõdenute vaktsineerimisel ühe doosiga lähtutakse maksimaalse kaitse saabumise puhul käesolevas punktis sätestatud aegadest.

6. Isik, kelle suhtes kohaldatakse punktis 1 nimetatud elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumise keeldu, võib lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast, kui ta võtab kasutusele Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud ja kõik muud võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning kui esinevad järgmised asjaolud:

- 1) kui ta on saanud tervishoiutöötaja või politseiametniku korralduse elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumiseks;
- 2) kui ta lahkub oma elukohast või püsivast viibimiskohast seetõttu, et tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või isiku elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral;
- 3) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]
- 4) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]
- 5) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]
- 6) kui ta hangib elukohta või viibimiskoha läheduses igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku põhjusel, et muul viisil ei ole see võimalik;
- 7) kui ta viibib õues ja väldib täielikult kontakti teiste inimestega.
- 8) [kehtetu -RT III, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

II osa Riigisisised meetmed ja piirangud

[Kehtetu -RT III, 02.04.2022, 1- jõust. 03.04.2022]

III osa Kontrollitud tegevuste korraldamisega seotud piirangud ja meetmed

[Kehtetu -RT III, 02.04.2022, 1- jõust. 03.04.2022]

IV osa Rakendussätted

18. Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb järelevalvet Terviseamet, kaasates vajaduse korral ametiabi korras või muul seaduses sätestatud viisil muu korrakaitseorgani.

18¹. Korralduse punkti 2 alapunkti 3¹7. aprillil 2022. a vastu võetud redaktsiooni rakendatakse tagasiulatuvalt 6. aprillist 2022. a.
[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 07.04.2022]

18². Korralduse punkti 2¹rakendatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a.
[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 07.04.2022]

19. Korraldusega kehtestatud meetmed ja piirangud kehtivad korralduses nimetatud tähtjani, selle korralduse muutmiseni või kehtetuks tunnistamiseni haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 1 punkti 4 ja lõike 2 punkti 3 ning § 66 lõike 2 punkti 1 alusel ning nende vajalikkust hinnatakse hiljemalt iga kahe nädala tagant.
20.–23.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

24.Korraldus jõustub 26. augustil 2021. a.

25.Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks, vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igaühe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks on kaitsealas inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti on kaitsealas avalik huvi, et viiruse

levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata, arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igäühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglase tasakaalu piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Seejuures tuleb arvestada, milline on inimeste võimalus pikemas perspektiivis realiseerida oma teisi põhiõigusi, näiteks õigust vabalt liikuda ja tegeleda ettevõtlusega, kui Eestis ei saada COVID-19 haigust põhjustavat viirust kontrolli alla ning tervishoiuasutused ja -töötajad on ülekoormatud. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uudse ohtliku nakkushaigusega; Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusel abinõu (kohustus või piirang) kohta; abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue; abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Käesoleva korraldusega kehtestatakse koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks meetmed ja piirangud, mille eesmärk on vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

Käesoleva korraldusega tehakse võrreldes seni kehtinud meetmete ja piirangutega järgmised põhimõttelised muudatused:

Korralduse kohaselt laieneb alates 26. augustist 2021. a maskikandmise kohustus kõikidele avalikele siseruumidele, kus ei kontrollita COVID-19 tõendit. Maski tuleb kanda kaubanduses ja teenuste osutamisel, näiteks pangakontoris, postkontoris või juuksuris või telekommunikatsiooniga seotud teenuste osutamisel. Samuti tuleb maski kanda toidu kaasaostul toitlustusettevõttes.

Lisaks tuleb avalikes ruumides, kus on nõutud COVID-19 nakkusohutuse tõendamine, nõuda COVID-19 tõendit kõigilt klientidelt või osavõtjatelt inimeste arvust sõltumata. Korralduses kehtestatakse erandid, kellelt COVID-19 tõendit ei nõuta, näiteks alla 18-aastased lapsed. See tähendab, et COVID-19 tõend tuleb esitada sportimisel, treenimisel, noorsootöös, huvitegevuses ja -hariduses, täienduskoolituses ja täiendõppes; spordivõistlustel ning spordi- ja liikumisüritustel; saunades, spaades, veekeskustes ja ujulates; avalikel koosolekutel ja üritustel, sealhulgas teatris, kinos, kontserdil, konverentsil; muuseumites ja näituseasutustes; meelelahutusteenustel; toitlustusettevõtetes kohapeal söömisel-joomisel.

COVID-19 tõendit ei tule kontrollida piiramata territooriumiga väliürituste puhul.

COVID-19 tõendit ei ole vaja esitada kaubanduskeskustes ega poodides. Samuti pole enda nakkusohutust vaja tõendada restoranist või kohvikust toidu kaasaostmisel. Samas, nagu eelpool viidatud, tuleb nendes kohtades või juhtudel kanda maski.

Korralduses piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisnakkusena, peamiselt lähikontaktil nakkusohutliku inimesega. Viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles, hingates sisse viiruse osakesi¹, või saastunud pindade ning näiteks saastunud käte kaudu.

Viirus levib paremini halvasti ventileeritud ja suure inimeste hulgaga siseruumides, kus inimesed viibivad pikka aega. Samuti on SARS-CoV-2 viirusega nakatumise oht õues, kus viibitakse paljude inimestega lähedases kontaktis.

Koroonaviiruse levik on võrreldes eelnevate nädalatega märgatavalt tõusnud ning deltatüvi muutunud domineerivaks. Deltatüvi levib 60% paremini kui alfatüvi, samuti nakatavad deltatüve tõttu teisesed juhud kolmandasi juhte hõlpsamini ning viiruse peiteaeg on lühem. Senised andmed on näidanud, et pooleli oleva vaktsineerimiskuuriga saavutatud immuunsuse taseme suhtes on deltatüvi ca 17% vähem tundlikum kui seni domineerinud alfatüvi². Samal ajal lõpetatud vaktsineerimiskuu järel saavutatud immuunsuse suhtes oli vaktsiini efektiivsus langenud ca 10%.

Lõpetatud vaktsineerimiskuu järel saavutatud immuunsuse suhtes märgatavat tundlikkuse langust ei esinenud. Arvestades, et 19. augusti 2021. a seisuga on 45,57%-l elanikkonnast vaktsineerimiskuur lõpetatud, ei ole vaktsineerimise mõju võimaliku deltatüve põhjustatava haigestumuse kasvu ära hoidmiseks veel piisav.

Korralduse väljatöötamisel on peetud silmas, et haigestumuse intensiivsus on kogu Eestis kõrge. 19. augustil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 278,41 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 277.

Samas 23. juulil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 65,46 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 75. 7. juulil 2021. a olid samad näitajad 31,83 ja 32, 21. juunil 2021. a 49,81 ja 40 ning 16. juunil 2021. a 64,11 ja 49. Seega viimase 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on kõrgel tasemel, uute haigusjuhtude juurdekasv on endiselt kasvutrendis. Haiglate täituvuse ja muud tervishoiusüsteemi puudutavad näitajad on keskmisel tasemel ja stabiilsed.

Korralduse kehtestamisel on arvestatud COVID-19-vastase vaksineerituse taset Eestis³ ja selle planeeritud edenemist lähinädalate jooksul. 19. augusti 2021. a seisuga on 60-aastaste ja vanemate vanuserühmas vaksineerimisega hõlmatud 70,07%. Vaksineerimiskuur on lõpetatud 605 586 inimesel (45,57% elanikkonnast).

Viimase 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on kõrgel tasemel, uute haigusjuhtumite juurdekasv on kasvutrendis. Haiglate täituvuse ja muud tervishoiusüsteemi puudutavad näitajad on keskmisel tasemel. Piirangute ja meetmete muutmisel tuleb hinnata nakkusohu riski kõrgeks, mistõttu on põhjendatud kõikide seniste piirangute ja meetmete säilitamine ning lisapiirangute kehtestamine võrreldes kehtivate piirangute ja meetmetega.

Koroonaviiruse deltamutatsioon on Eestis alates 26. nädalast domineeriv (25. nädalal osakaal 33%, 26. nädalal 67%, 28. nädalal 92% ja 29. nädalal 95%, 30. nädalal 94%, 32. nädalal 98%).

32. nädala jooksul lisandus 1942 haigusjuhtu. Võrreldes 31. nädalaga suurenes uute juhtude arv 31,9% võrra. 32. nädalal tehti 39 715 testi (2993 testi 100 000 elaniku kohta), mida on 35,4% võrra rohkem kui 31. nädalal. 4,9% testidest osutusid positiivseks (31. nädalal 5,0%).

Kõrgeim positiivsete testide osakaal on Jõgevamaal (11,0%), Põlvamaal (11,0%), Valgamaal (10,4%) ja Võrumaal (10,2%). 32. nädala genotüpeerimise andmetel on deltatüve osakaal 98%. Lisaks tuvastati sekveneerimisega 32. nädalal kaks gamma variandiga ja kaks alfa variandiga nakatunut. Mõlemal juhul oli üks tuvastatud juht sisse toodud välismaalt. Eestis on püsiv riigisisene delta viirustüve levik.

32. nädalal saabus Eestisse 20 281 inimest (31. nädalal 19 266), kes täitsid piiriületaja ankeedi: Lätist – 3196 inimest (31. nädalal 2695), Venemaalt – 2400 inimest (31. nädalal 1660), Saksamaalt – 1713 inimest (31. nädalal 2012), Itaaliast – 1256 inimest (31. nädalal 1279), Türgist – 1214 inimest (31. nädalal 1395). 32. nädalal registreeriti 130 sisse toodud haigusjuhtu, nende osakaal moodustas 6,7% juhtude üldarvust ja 7,1% juhtudest, mille kohta on andmeid nakatumispaiga kohta. 32. nädala sisse toodud haigusjuhud on seotud reisimisega 24 riigis. Kõige rohkem haigusjuhte on seotud reisimisega Türgi, Soome ja Venemaale.

Nakatamiskordaja on üle-eestiliselt 1,2 (eelmisel nädalal 1,2), võrreldes 31. nädalaga on see jäänud samale tasemele. Võrreldes 09.08.2021 seisuga on oluliselt kasvanud nakatamiskordaja Ida piirkonnas (1,1 → 1,35), kuna madala nakatunute arvu foonil on juhtude arv kasvanud 43%. Lõuna regiooni nakatamiskordaja on jäänud samale tasemel (R=1,3).

Viimase 14 päeva haigestumus kasvas kõikides maakondades peale Ida-Virumaa, kus see langes veidi. Kõrgeim juurdekasv on Valgamaal (139,4%), Jõgevamaal (136,8%), Saaremaal (90,9%). Kõrgeima haigestumusega piirkonnad on Võrumaa (477,2/100 000 inimese kohta), Põlvamaa (446,3/100 000 inimese kohta), Pärnumaa (385,2/100 000 inimese kohta), Tartumaa (341,8/100 000 inimese kohta), Jõgevamaa (316,4/100 000 inimese kohta) ja Raplamaa (303,5/100 000 inimese kohta). Haigestumine on liikunud nooremast täiskasvanud elanikkonnast kesk- ja vanemaealiste sekka ning peamiselt saadi nakkus pereliikmetelt (36%). Arvestades nakatamiskordaja tänast taset võib Terviseameti hinnangul 33. nädalal oodata ca 20% haigestunute arvu kasvu, st ca 2300 nakatunut nädalas ja 300–400 nakatunut päevas.

Arvestades käesoleva korralduse kehtestamise ajal koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõusu üle Eesti, on piirangute ja meetmete rakendamine muudetud kujul ning teiste piirangute ja meetmete jätkamine, mida käesoleva korraldusega ei muudeta, tõhus ning proportsionaalne meede, et tagada inimeste elu ja tervis ning rahvatervise ja tervishoiusüsteemi toimepidevus.

Põhiseaduse § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõte tuleneb põhiseaduse § 11 lausest 2, mille kohaselt peavad õiguste ja vabaduste piirangud olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangute ja meetmete kehtestamine avalikes huvides ja need seatakse üle riigi. Põhiseaduse § 31 kohaselt on Eesti kodanikel õigus tegelda ettevõtlusega ning koonduda tulundusühingutesse ja -liitudesse. Seadus võib sätestada selle õiguse kasutamise tingimused ja korra. Ettevõtlusvabaduse kui vabadusõiguse kaitseala on riivatud, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt.

Põhiseaduse § 31 teine lause annab seadusandjale volituse ettevõtlusvabadusõiguse piiramiseks nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega. Ettevõtlusvabaduse piiramiseks piisab igast mõistlikust põhjusest. See põhjus peab johtuma avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, olema kaalukas ja enesestmõistetavalt õiguspärane. Arvestades, et selle vabaduse piiramiseks on alus seaduses ning legitiimne ja põhjendatud olukord, mis tuleneb avalikust huvist ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, on korralduses sätestatud piirangute ja meetmete kehtestamine õiguspärane.

Korralduses kehtestatud piirangute ja meetmete eesmärk on piirata koroonaviiruse levikut ja viirusega nakatumist ning kindlustada riigi oluliste funktsioonide toimepidevus. Korralduses sätestatud piiranguid ja meetmeid on põhjalikult kaalutud ning otsustatud on nende kasuks, mis on praeguse haiguse leviku kontekstis olemasoleva teabe alusel alternatiivsetest variantidest tõhusamad. Samuti on hinnatud, et kõnealused meetmed ja piirangud oleksid õiglased ja proportsionaalsed erinevate põhiõiguste ja -vabaduste koostoimes (nt põhiseaduse §-d 12, 16, 19, 28, 31, 34, 37, 40, 47). See tähendab, et meetmed ja piirangud mõjutavad kogumis kõiki isikuid avaliku huvi (inimeste elu ja tervise kaitse, riigi toimepidevus) eesmärgil.

Toimepidevus on seotud riskiga, kus suure hulga inimeste, näiteks arstid, politseinikud ja päästjad, sotsiaaltöötajad, kohtunikud, õpetajad, riigiametnikud või Riigikogu liikmed, haigestumisel on tuntav mõju avalike teenuste kättesaadavusele ja riigi õiguskorrale. Piiranguid ja meetmeid luues kaalutakse iga valdkonna puhul, milline on õiglase tasakaal elu, tervise ja riigi toimepidevuse kaitse ning piiratava õiguse ja vabaduse vahel.

Näiteks on põhiseaduse § 47 kohaselt kõigil õigus ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Seda õigust võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Seega ei ole ka põhiseaduse §-s 47 sätestatud õigus absoluutne. Põhjus, miks põhiseaduse § 47 nimetab eraldi nakkushaiguste leviku tõkestamist, seisneb selles, et nakkushaigused levivad inimeste seas siis, kui inimesed kohtuvad. Seetõttu on nakkushaiguste leviku tõkestamise üks olulisi ja põhilisi meetmeid nakkuse levimise takistamisel inimestevahelise lävimise piiramine.

Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS-i § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Kui viiruse leviku tõkestamise meetmed nõuetekohaselt ei täideta, rakendatakse korrakaitse seaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

¹<https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>

²https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/993879/Variants_of_Concern_VOC_Technical_Briefing_15.pdf

³Eesti loeb soovitavaks COVID-19-vastase vaksineerituse tasemeks 70% elanikkonnast. Uute viirustüvede lisandumisel, mis levivad kiiremini või mis on vaktsiinide suhtes resistentsed, võib nimetatud vajalik osakaal olla suurem. <https://www.terviseamet.ee/et/koroonaviirus/koroonakaart>.

Vabariigi Valitsuse 7. aprilli 2022 korraldusega nr 118 tehtud muudatuste põhjendused

Korraldusegamuudetakse Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korraldust nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“, Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korraldust nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele“ ning Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“.

Korraldustemuutmise eesmärk on pikendada alla 18-aastaste vaksineerimistõendi kehtivust jaisolatsiooni viibimise vabastuse aega. Samuti kehtestatakse ajavahemik kahe COVID-19-ssehaigestumise alguse vahel. Ajavahemiku kehtestamine annab isikule õiguse luua uus läbipõdemistõend enne varasema kehtivuse lõppu, kui isik juhtub olemasolevatõendi kehtivuse ajal uuesti haigestuma.

Praegukehtib alla 18-aastase isiku vaksineerimistõend riigipiiri ületamiseks üks aasta ja kolm kuud. Euroopa Komisjon on aga 29. märtsil 2022. a vastu võtnud määruse (EL) 2021/953¹ muudatuse², mille alusel alaealiste vaksineerimistõend kehtib kuni täisealiseks saamisenivõi kuni on möödunud 270 päeva viimasest vaktsiinidoosist. Praegu on reisilt tulnud alaealine vabastatud isolatsioonist, kui tema vaksineerimisest on möödunud aasta ja kolm kuud. Nii kaua on vaksineeritud alaealised isikud karniigipiiri ületada Eestisse sisenemise eesmärgil, kui tullaakse

kolmanda striigist ja ei esine haigusnähte. Korralduse muudatuse tulemusel aga pikeneb isolatsioonivabastus ja riigipiiri ületamise võimalus ajani, mil ta saab täisealiseks, või kui alaealine on vahetult enne täisealiseks saamist endvaktsineerinud, kuni viimasest vaktsiinidoosist ei ole veel möödas 270 päeva.

COVID-19 haiguse läbi põdenud isik saab endale läbipõdemistõendi, mis kehtib 180 päeva. Praeguse korralduse alusel, kui inimene juhtub 180 päeva sees uuesti haigestuma, ta uut läbipõdemistõendit ei saa. Korralduse muudatuse tulemusel, kui inimese kahe COVID-19-sse haigestumise vahe on rohkem kui 60 päeva, on tal õigus uuele läbipõdemistõendile, mis kehtib samuti 180 päeva.

Alla 18-aastase vaktsineerimistõendikehtivuse pikendamist reguleerivad sätted jõustuvad avaldamisel Riigi Teatajas. Kuna eespool nimetatud otsekohalduva ELi määruse muudatuse järgi tuleb sedarakendada alates 6. aprillist 2022. a, siis rakendatakse sätteid ka korralduste alusel tagasiulatuvalt alates 6. aprillist 2022. a.

Uueläbipõdemistõendi loomist reguleerivad sätted jõustuvad 12. aprillil 2022. a ja neid kohaldatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a, kunaläbipõdemistõendit on võimalik tagasiulatuvalt genereerida terviseinfosüsteemis. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) arendusvõimaldab 180 päeva tagasiulatuvalt tõendeid luua, mis on ühtlasiläbipõdemistõendi kehtivusaeg. Näiteks kui inimene oli COVID-19 haigeseptembris 2021 ja nakatus uuesti jaanuaris 2022 ning mõlemal korral tegi ka SARS-CoV-2 PCR testi, on tal nüüd õigus tagasiulatuvalt luua jaanuaris põetud haigustõendav läbipõdemistõend.

Kui nakkushaiguse leviku tõkestamise meetet nõuetekohaselt ei täideta, rakendatakse korra kaitseseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korra kaitseseaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning hoida ära nakkushaiguse levik, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

¹Määrusega (EL) 2021/953 on kehtestatud koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aksepteerimise raamistik eesmärgiga hõlbustada tõendi omajavaba liikumise õiguse kasutamist COVID-19 pandeemia ajal.

²[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2022\)2050&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2022)2050&lang=en) (kättesaadav seisuga 05.04.2022).